

UDK: 001.8:050 PRILOZI (497.6 Sarajevo) “ 1965/2020 “

DOI: 10.51237/issn.2744-1172.2021.50.343

Stručni članak

Primljen: 19. 8. 2021.

Prihvaćen: 21. 10. 2021.

Omer Merzić

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

omer.merzic@gmail.com

Povodom 50. broja: bibliometrijska analiza časopisa *Prilozi* Instituta za historiju (br. 1-49)

Apstrakt: *Prilozi* Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu je jedan od najdugovječnijih bosanskohercegovačkih naučnih časopisa koji je pokrenut prije 56 godina, odnosno, 1965. godine. Osim što je jedan od najstarijih naučnih časopisa, *Prilozi* su također jedna od prestižnijih historijskih publikacija. Shodno tome, odlučeno je da se izvrši bibliometrijska analiza dosadašnjih brojeva. Cilj ovog rada je bibliometrijski analizirati prvih 49 brojeva časopisa, a parametri koji su uzeti prilikom analize su: opseg svakog pojedinačnog broja, učestalost izlaženja, broj, opseg i vrsta radova, glavni urednici, redakcijski odbori i autori radova. Nažalost, nije bilo moguće sprovesti jedan parametar koji je također važan prilikom bibliometrijske analize, a to je citiranost *Priloga* u drugim časopisima. Razlog tome je nedovoljno razvijena infrastruktura za takav poduhvat, pa je primarni fokus bio uperen prema bibliografskim elementima časopisa. Bez obzira na te nedostatke u ovom radu su predstavljeni razvoj i promjene kroz koje je časopis *Prilozi* prošao od svoga početka pa do danas.

Ključne riječi: *Prilozi*, časopis, bibliometrijska analiza, Institut za historiju, historija

Abstract: *Prilozi* of the Institute of History of the University of Sarajevo is one of the longest-running scientific journals in Bosnia and Herzegovina, which was launched 56 years ago, in 1965. Apart from being one of the oldest scientific journals, *Prilozi* are also one of the most prestigious historical publications. Accordingly, it was decided to perform a bibliometric analysis of all the previous issues. The aim of this paper is to perform a bibliometric analysis of the first 49 issues of the journal, and the parameters taken during the analysis are: the scope of each individual issue, frequency of publication, number, scope and type of papers, editors-in-chief, editorial boards, and authors. Unfortunately, it was not possible to implement one parameter that is also important in bibliometric analysis, and that is the citation of the *Prilozi* in other journals. The reason for this is the insufficiently developed infrastructure for such an endeavor. Therefore, the primary focus was on the bibliographic elements of the journal. Regardless of these shortcomings, this paper presents the development and changes through which the journal *Prilozi* has been from its inception until today.

Keywords: *Prilozi*, journal, bibliometric analysis, Institute of History, history

Jedan od primarnih elemenata za razvoj nauke je konstantno razmjenjivanje informacija i saznanja. Ova komunikacija je zaslužna za širenje novih znanstvenih otkrića, te ona može biti neformalna i privatna, ali je češća komunikacija ostvarena na formalan način i javno. Odnosno, nova otkrića se prezentuju akademskoj sredini, ali i široj javnosti, putem naučnih publikacija, kao što su monografije, knjige, zbornici radova, naučnih časopisa, ali i putem okruglih stolova, konferencija i seminara. Od ovih medija najzastupljeniji oblik pomoću kojeg je moguće prezentirati nova saznanja je naučni časopis. Razlog zbog čega je takva situacija leži u tome što većina izlaganja sa naučnih skupova, seminara, konferencija, i slično se objavljuju ili u zasebnim zbornicima radova ili posebnim brojevima određenih naučnih časopisa. Osim toga, proces publikacije knjiga i monografija je mnogo složeniji i skuplji način publikovanja za pojedinca u

poređenju sa objavljivanjem pojedinačnih radova u naučnim časopisima.¹ Razlika se također nalazi u obimu monografija i knjiga u poređenju s naučnim časopisima, odnosno, pojedinačnim radovima. U slučaju monografija i knjiga obim varira, ali rijetko kada ova dva medija imaju manje od stotinu stranica. S druge strane, pojedinačni radovi u naučnim časopisima ili radovi u zbornicima su mnogo manjeg obima i relativno je manje vremena potrebno uložiti u publikaciju radova, nego knjiga. Također, u pojedinim naukama promjene dolaze mnogo brže, te proces izdavanja knjiga nije u mogućnosti da sustigne razvoj nauke.² Osim toga, naučni časopisi češće citiraju i upotrebljavaju noviju literaturu koja je fokusirana na uske teme pa time dolazi do učestalijeg citiranja novijih radova.³ Te činjenice utiču na istraživače, posebno one koji, naučne institucije u kojoj su uposleni uslovljavaju da konstantno publikuju svoja nova istraživanja, ako žele da zadrže svoje uposlenje. Ovaj proces je u akademskim krugovima nazvan *publish or perish* i za rezultat ima to da istraživači obavljaju mnogo više radova u odnosu na monografije i knjige.⁴

Sve ovo čini medije, kao što su knjige i monografije, rjeđim elementima u akademskoj komunikaciji u odnosu na časopise.⁵ S obzirom na pojedine poteškoće s kojima se autor susreće prilikom objavljivanja monografija i knjiga, većina istraživača objavljuje svoja otkrića u naučnim

¹ Mark Ware i Michael Mabe, *The STM report: An overview of scientific and scholarly journal publishing* (Hague: International Association of Scientific, Technical and Medical Publishers, 2015), 12-16. (pristup ostvaren 16. augusta 2021, <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1008&context=scholcom>)

² Beth Luey, *Handbook for academic authors* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), 132.

³ Yuzhuo Wang i Chengzhi Zhang, "Examining similarities and differences of citation patterns between monographs and papers: a case in biology and computer science", *Information Discovery and Delivery* 47 (2019): 229-241.

⁴ Mark De Rond i Alan N. Miller, "Publish or perish: bane or boon of academic life?", *Journal of management inquiry* 14, br. 4 (2005): 321-329.

⁵ Dok ne postoji tačan broj knjiga, procjenjuje se da godišnje bude objavljeno preko milion članaka, te da je taj broj mnogo veći od broja knjiga. John P. A Ioannidis i dr., "Estimates of the continuously publishing core in the scientific workforce", *PloS one* 9.7 (2014): e101698. (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4090124/>)

časopisima, zbog pragmatičnih razloga kao što je brzina publikovanja radova, šira dostupnost, manje organizacijskih problema s njihove strane, sigurnost u redovnu publikaciju, ali i nepostojanje ekonomskih prepreka s kojima se autori često susreću prilikom izdavanja knjiga.

Prvi naučni časopisi u svijetu su počeli izlaziti prije malo više od 350 godina u Francuskoj,⁶ dok je prvi naučni časopis u Bosni i Hercegovini *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine* osnovan 1889. godine, odnosno godinu dana nakon što je muzej započeo sa radom.⁷ Danas u Bosni i Hercegovini postoje mnogi naučni časopisi, a jedan od časopisa je *Prilozi* Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu koji će dobiti svoj jubilarni 50. broj. Relativno je mnogo radova, ali i knjiga napisano o Institutu i *Prilozima*, ali ne sasvim dovoljno. Prije je postojao ustaljeni običaj da časopisi u određenim vremenskim intervalima od deset ili više godina objavljuju bibliografije svojih časopisa i da na taj način predoče svoje dotadašnje publicističke aktivnosti. Ovaj princip rada je bio zastupljen i u *Prilozima*, ali je u posljednje vrijeme ta praksa napuštena.⁸ Posljednja publikacija ovakvog tipa je nastala 2000. godine, kada je objavljena knjiga Budimira Miličića, te nakon nje nije došlo do novih radova ovog karaktera.⁹ Jedino je ova tema djelimično obrađena u sklopu bibliografskih i *In memoriam* članaka, objavljenih u *Prilozima*, ali i u drugim sličnim časopisima. Naravno, ti su radovi veoma rijetki i bili su posvećeni samo pojedinim saradnicima Instituta, te nisu sadržavali samo njihove radove objavljene u *Prilozima*, već njihovo kompletno stvaralaštvo.¹⁰

⁶ Alan Singleton, "The first scientific journal", *Learned Publishing* 27, (2014): 2-4. (pristup ostvaren 16. augusta 2021, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1087/20140101>)

⁷ Almaz Dautbegović, "Stogodišnjica izdavačke djelatnosti Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine", *Informatica museologica* 20, br. 1-2 (1989): 90-91.

⁸ Budimir Miličić, "Bibliografija izdanja Instituta za istoriju u Sarajevu i radova saradnika Instituta za period 1959-1978", *Prilozi*, br. 14-15 (1978): 471-575; Тихомир Кларић, "Библиографија 'Прилога' Института за историју у Сарајеву (1965-1982, I-XVIII, 1-19)", *Прилози*, br. 20 (1984): 243-308.

⁹ Budimir Miličić, *Bibliografija izdanja Instituta za istoriju u Sarajevu i radova saradnika Instituta za period 1959-1999. godine* (Sarajevo: Institut za istoriju, 2000).

¹⁰ "Библиографија радова Недима Шарца", *Прилози*, br. 22 (1986): 365-377; "Библиографија радова Нусрета Шехића", *Prilozi*, br. 23 (1987): 273-279.

Ovaj rad nema funkciju da predstavi neuvrštenu bibliografiju *Priloga* u periodu od dvadeset godina, to bi trebala biti tema nekog drugog rada. Tema ovog rada je bibliometrijska analiza prvih 49 brojeva *Priloga*, s fokusom na bibliografske elemente bibliometrijske analize. Prema definiciji bibliometrija je “statistička analiza knjiga, članaka i drugih publikacija”¹¹ i “upotreba statističkih metoda u svrhu istraživanja bibliografskih podataka”¹². Prvobitno je bibliometrija bila primarno fokusirana na bibliografsku analizu, ali se s razvojem tehnologije njen fokus razgranao, te je došlo do potrebe za specijalizovanim poddisciplinama ove nauke.¹³ Ovaj rad se neće baviti poddisciplinama kao što su scientometrija ni altmetrija. Scientometrijska analiza se definira kao “kvantitativna studija nauke, komunikacije u nauci i naučne politike”¹⁴ i primarno je fokusirana na analiziranje časopisa na osnovu broja citiranja u različitim drugim naučnim publikacijama.¹⁵ Dok se, s druge strane, altmetrijskom analizom pokušavaju analizirati naučni radovi i njihov uticaj, ne samo preko tradicionalnih metoda posmatranja citiranosti već i pomoću nestandardnih elemenata kao što je praćenje različitih društvenih mreža i akademskih softverskih pomagala kao što je Mendeley, Zotero, Citavi, EndNote, i slično.¹⁶ Cilj ovoga praćenja je uticaj radova na širi krug ljudi koji nisu striktno povezani s naukom.

Nažalost, u Bosni i Hercegovini, a ni šire u regionu, do danas ne postoji sveobuhvatna baza podataka, niti neki drugi sistem, koji bi mogao omogućiti realizaciju ovog istraživanja. Shodno tome ovaj rad, kao i neki slični

---

¹¹ “Bibliometrics”, OECD Frascati Manual i Oxford Dictionaries (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=198>)

¹² “Bibliometrics”, Merriam-Webster (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/bibliometrics>)

¹³ José M. Merigó i Jian-Bo Yang, “A bibliometric analysis of operations research and management science”, *Omega* 73 (2017): 37-48.

¹⁴ David J. Hess, *Science studies: An advanced introduction* (NYU press, 1997), 97.

¹⁵ Loet Leydesdorff i Staša Milojević, “Scientometrics”, *arXiv preprint arXiv: 1208.4566* (2012) (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1208/1208.4566.pdf>)

¹⁶ Marijana Briški, “Altmetrija–novi pokazatelj utjecaja znanstvene djelatnosti”, *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 57, br. 4 (2014): 189-198.

njemu,¹⁷ su ograničeni u pružanju kompletne bibliometrijske analize prema sadašnjim standardima. Uspostava takve jedne baze bi trebala biti od krucijalne važnosti, ne samo za akademsku zajednicu već i za državu. S uspostavom takve baze ili adekvatne reorganizacije postojećih, olakšan bi bio proces praćenja citiranosti radova, a samim time bi mogli pratiti i uticaj pojedinih radova i autora. Ovakva baza bi bila značajna i u tome što bi bilo moguće implementirati antiplagijatske softvere, čime bi se dodatno poboljšala situacija u kojoj se nalazi akademska zajednica. Naravno, do sada je relativno bilo uloženo truda da se praksi plagiranja stane u kraj. Tako je Univerzitet u Sarajevu 2018. godine započeo sa korištenjem softvera za detekciju plagijarizma.¹⁸ Ipak, trenutno postoje mnogi problemi koji ne omogućavaju da ovaj softver funkcioniра upotpunosti kako treba. Prvi problem je takozvani “translated plagiarism” ili prevedeni plagijat, koji softver ne može prepoznati, jer plagirani tekst će biti samo prijevod, te algoritmi na kojima se zasniva rad softvera neće moći detektovati taj rad kao plagijat.¹⁹ Dok, s druge strane, postoji problem neadekvatnih baza podataka na osnovu kojih softver sprovodi svoja istraživanja. Pod neadekvatnim bazama se misli na starije knjige i radove koji nisu digitalizirani, a samim time ni uvršteni u baze koje softver koristi da pronade plagijate. Stoga, softver nije u stanju da detektuje eventualno plagiranje.²⁰

¹⁷ Andrea Zabjan Bogut i Tamara Krajna, “Trideset godina časopisa Polimeri: bibliometrijske značajke kategoriziranih radova”, *Polimeri: časopis za plastiku i gumu* 32, br. 2 (2011): 69-75; Dravka Jelaska Marijan, “Pedeset godina Časopisa za suvremenu povijest: bibliometrijska analiza (1969. – 2018.)”, *Časopis za suvremenu povijest* 51, br. 1 (2019): 59-94; Goranka Mitrović i Kristina Romić, “Bibliometrijska analiza časopisa ‘Sigurnost’ od 2005. do 2015. godine”, *Sigurnost: časopis za sigurnost u radnoj i životnoj okolini* 60, br. 1, (2018): 25-35.

¹⁸ “Pravilnik o načinu korištenja softvera za detekciju plagijarizma Univerziteta u Sarajevu”, Univerzitet u Sarajevu (pristup ostvaren 11. novembra 2021, [https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/202003/Pravilnik%20o%20na%C4%8Dinu%20kori%C5%A1tenja%20softvera%20za%20detekciju%20plagijarizma%20Univerziteta%20u%20Sarajevu%20\(pre%C4%8Di%-C5%A1%C4%87eni%20tekst\).pdf](https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/202003/Pravilnik%20o%20na%C4%8Dinu%20kori%C5%A1tenja%20softvera%20za%20detekciju%20plagijarizma%20Univerziteta%20u%20Sarajevu%20(pre%C4%8Di%-C5%A1%C4%87eni%20tekst).pdf))

¹⁹ Hermann A. Maurer i dr., “Plagiarism-A survey.” *Journal of Universal Computer Science* 12 br. 8 (2006): 1050-1084.

²⁰ Ciprian Vlad i dr., “Limitations of Anti-Plagiarism Software”, *Bulletin of the Transilvania University of Braşov, Series VII: Social Sciences and Law* 12, br. 2 (2019): 55-62.

Zbog ovih, ali i drugih razloga, Institut je napravio skromni iskorak, te su svi brojevi *Priloga* digitalizirani i objavljeni na internetu. Tako je omogućen lakši pristup časopisu i time Institut prati mnogobrojne druge institucije koje se zalažu za *open access* i veću pristupačnost objavljenim radovima za širu javnost, kao i za samostalne istraživače, ali i slabo finansirane istraživače koji dolaze iz manje razvijenih država i sredina.²¹ Osim toga *open access* časopisi, u posljednje vrijeme su doživjeli veliku ekspanziju, te trenutno broj časopisa koji su *open access*, ali i autora koji objavljuju radove u ovim časopisima, konstantno raste.²² Sama činjenica da je Institut objavio sve brojeve *Priloga*, također je olakšala bibliometrijsku analizu ovog časopisa.

Prvi broj *Priloga* objavljen je 1965. godine u Institutu za istoriju radničkog pokreta Sarajevo, da bi nakon 9. broja, odnosno 1973. godine, izdavač *Priloga* promijenio naziv u Institut za istoriju Sarajevo.²³ Naredna promjena naziva tek je došla 2016. godine u 45. broju priloga. Iako je izdavač priloga relativno često mijenjao naziv, to nije slučaj sa časopisom, te su *Prilozi* od svoga prvog do 50. broja zadržali izvorni naziv. Ipak, u svojoj dugoj historiji *Prilozi* su doživjeli druge promjene koje su bile vezane za promjene u Institutu za historiju.

Tako su u periodu od 1965. do 1973. godine, dok je Institut za historiju bio Institut za proučavanje istorije radničkog pokreta, glavne teme radova objavljenih u *Prilozima* bile skoro pa isključivo vezane za nastanak i razvitak radničkog pokreta u Bosni i Hercegovini, narodnooslobodilački

²¹ Peter Suber, *Open access* (Cambridge, London: MA, MIT Press, 2012), 1-29.

²² Heather Piwowar, i dr., "The state of OA: a large-scale analysis of the prevalence and impact of Open Access articles", *PeerJ* 6 (2018): e4375. (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://peerj.com/articles/4375/>); Mikael Laakso i dr., "The development of open access journal publishing from 1993 to 2009", *PloS one* 6.6, (2011): e20961. (pristup ostvaren 11. novembra 2021, The Development of Open Access Journal Publishing from 1993 to 2009 (plos.org))

²³ Institut za historiju osnovan je 17. jula 1958. godine kao Institut za proučavanje istorije radničkog pokreta s ciljem da on "prikuplja, sređuje i obrađuje građu za istoriju radničkog pokreta, narodne revolucije i socijalističke izgradnje, organizuje i podstiče njeno naučno izučavanje, objavljuje rezultate svog naučnog rada i saraduje sa srodnim ustanovama i organizacijama". Husnija Kamberović i dr., *Pola stoljeća Instituta za istoriju* (Sarajevo: Institut za istoriju, 2009), 8.

pokret i narodnooslobodilački rat, te period izgradnje socijalističkog društva.²⁴ Izuzeci ovom pravilu su bili radovi koji su obrađivali različite oblasti od ekonomsko- političkih do kulturno-društvenih tema, koje “po svojoj obradi predstavljaju doprinos istorijskoj nauci”. Osim toga, *Prilozi* su sadržavali i izvornu građu najčešće u obliku memoara i privatne arhivske građe učesnika u narodnooslobodilačkom ratu.

Taj pristup se mijenja početkom 1973. godine, kada dolazi do restrukturiranja tadašnjeg Instituta za proučavanje istorije radničkog pokreta koji postaje Institut za istoriju, te time Institut prestaje biti institucija čiji je primarni cilj istraživanje moderne historije, konkretno historije radničkog pokreta, nego prerasta u istraživačku instituciju, čiji je cilj istraživanje cjelokupne historije s posebnim fokusom na historiju Bosne i Hercegovine. Ova reorganizacija unutar samog Instituta je imala svoj uticaj na *Priloge*, koji nakon promjene prestaje sadržavati isključivo radove vezane za historiju radničkog pokreta, već se tematika novih radova širi sa širenjem istraživačkih interesa Instituta.²⁵

Kao što je navadeno u sažetku rada, neki od faktora koji predstavljaju važan element svakog časopisa su: glavni urednici i redakcijski odbor, obim i učestalost izlaženja, broj radova, vrste radova, te njihov obim i autori. Ovdje će prvenstveno biti govora o glavnim urednicima i redakcijskim odborima *Priloga* kroz historiju. Nakon toga će biti obrađen obim i učestalost izlaženja *časopisa*, da bi na kraju pažnja bila posvećena broju, vrsti, obimu i autorima pojedinačnih članaka *Priloga*.

Glavni urednici i redakcijski odbor *Priloga*

Što se tiče glavnih urednika *Priloga* do sada ih je bilo ukupno 12 i najčešće su direktori Instituta bili i glavni urednici. Prvi glavni urednik je bio Enver Redžić, koji je tu funkciju obnašao od 1. do 7. broja. Dok je bio urednik, ujedno je bio i direktor Instituta. Poslije njega na mjesto

²⁴ “Riječ redakcije”, *Prilozi*, br. 1 (1965): 5.

²⁵ Kamberović i dr., *Pola stoljeća*, 17-30.

direktora, a ujedno i na mjesto glavnog urednika, došao je Nikola Babić koji je tu funkciju obnašao naredna tri broja, to jeste od 8. do 10. broja. Iako je Nikola Babić bio direktor tokom izlaženja duplog broja 11-12, glavni urednik je bio Dževad Juzbašić, koji je u naredna dva broja također bio glavni urednik. Nakon njega glavni urednik postaje Nusret Šehić, koji je bio glavni urednik od 16. do 19. broja *Priloga*. Naredni glavni urednik je bio Ibrahim Karabegović, koji je ujedno bio i tadašnji direktor. On je bio urednik od 20. do 22. broja. Njega je na obje pozicije naslijedio Iljas Hadžibegović, koje je bio tri godine na tim funkcijama, ali su za vrijeme njegovog mandata objavljena četiri broja, odnosno dva samostalna broja i jedan dupli broj *Priloga*. Nakon Iljasa Hadžibegovića, došao je na pozicije direktora i glavnog urednika Boris Nilević i on je bio urednik samo 27. broja *Priloga*. Isti je takav slučaj bio i s njegovim nasljednikom Tomislavom Išekom, koji je bio urednik 28. broja. Nakon njega, po drugi put direktor Instituta i urednik postaje Ibrahim Karabegović, koji biva urednik od 29. do 31. broja. Narednih 13 brojeva glavni urednik je bio Husnija Kamberović, koji je također u tom periodu obnašao funkciju direktora. Nakon njega na obje pozicije dolazi Senija Milišić, koja je bila urednica 45. i 46. broja *Priloga*. Nakon nje samo na mjesto glavne urednice Hana Younis, koja je bila urednica 47. broja, da bi glavna urednica 48. i 49. broja bila Sonja Dujmović. Istaknuta je činjenica da je postojala određena simbioza pozicije direktora Instituta i glavnog urednika, jer upravo u periodima tranzicije kada je odlazio stari direktor, odnosno glavni urednik i dolazio novi, možemo uočiti određenu fluktuaciju u obimu *Priloga*.

Tako su posljednja tri *Priloga* kojima je Enver Redžić bio glavni urednik, bila znatno manja od ostalih i to po nekoliko stotina stranica. Slično je bilo i s brojevima čiji je urednik bio Dževad Juzbašić. On je bio urednik tri godine, ali je ujedno bio urednik od 11. do 15. broja, to jeste bio je urednik dva dupla broja *Priloga*. Slična je situacija i s posljednja dva broja kojima je urednik bio Husnija Kamberović. Ova dva broja su jedina dva koja nisu imala preko 300 stranica.

Husnija Kamberović	13	Nusret Šehić	4	Iljas Hadžibegović	3	Boris Nilević	1
Enver Redžić	7	Nikola Babić	3	Senija Milišić	2	Tomislav Išek	1
Ibrahim Karabegović	6	Dževad Juzbašić	3	Sonja Dujmović	2	Hana Younis	1

Tabela 1. Glavni urednici časopisa *Prilozi*

Što se tiče redakcijskog odbora časopisa *Prilozi*, njegovo postojanje se može podijeliti na dva perioda. Prvi period je od 1. broja do 29. broja *Priloga*, a drugi period je nakon 29. broja. Razlog ove podjele leži u tome što je do 29. broja *Priloga* redakcijski odbor skoro isključivo bio sačinjen od uposlenika Instituta i veličina odbora je varirala između pet i sedam članova. S druge strane, od 29. broja redakcijski odbor sadrži i historičare iz drugih bosanskohercegovačkih institucija, najviše sa Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, ali odbor sadrži i inostrane historičare. Osim toga, veličina odbora je također povećana, te ona varira između osam i 12 članova u zavisnosti od broja.

Ukupno je bilo 60 članova redakcijskog odbora, a najviše puta su u njemu bili Dževad Juzbašić i Tomislav Išek. Oni su bili zasebno članovi redakcijskog odbora u 21 navrat. Osim njih, još osam historičara su bili članovi odbora u više od 10 navrata. Oni su Ibrahim Karabegović i Robert J. Donia koji su bili po 16 puta u odboru, Nusret Šehić koji je bio 14 puta, Rasim Hurem i Vera Katz su bili 13, odnosno, 12 puta u odboru. Također su Zdravko Antonić, Ahmed Hadžirović i Nikola Babić bili po 10 puta u redakcijskom odboru. Osim toga, 2 historičara su bili 9 puta u odboru, 6 ih je bilo 8 puta, 3 je bilo po 7 i po 6 puta, dok je 4 bilo 5 puta u odboru. Također je 8 historičara bilo 4 puta, odnosno, po 3 puta, a najviše historičara je bilo 2 puta, njih 12 je bilo u redakcijskom odboru 2 puta. U jednom navratu u odboru bila su četiri historičara. Što se tiče stranih članova odbora oni su Jasna Turkalj, Hannes Grandits, Zdenko Radelić, Vera Kržišnik-Bukić, Mirko Valentić, Hrvoje Klasić,

Marko Attila Hoare, Gjorgi Čakarjanevski, Hatidže Oruç, Filip Šimetin Šegvić, Mitsutoshi Inaba, Robert J. Donia i Radmila Radić.²⁶

Dževad Juzbašić	21	Milan Vasić	7	Milorad Ekmečić	3
Tomislav Išek	21	Marko Šunjić	6	Moni Finci	3
Ibrahim Karabegović	16	Mirko Valentić	6	Nedim Šarac	3
Robert J. Donia	16	Zoran Janjatović	6	Pavao Anđelić	3
Nusret Šehić	14	Dragana Kujović	5	Adnan Jahić	2
Rasim Hurem	13	Fahd Kasumović	5	Boris Nilević	2
Vera Katz (Kac)	12	Hrvoje Klasić	5	Dženan Dautović	2
Zdravko Antoniće	10	Marko Attila Hoare	5	Enes Dedić	2
Ahmed Hadžirović	10	Desanka Kovačević-Kojić	4	Filip Šimetin Šegvić	2
Nikola Babić	10	Drago Borovčanin	4	Mitsutoshi Inaba	2
Enes Pelidija	9	Edin Radušić	4	Muhamed Nametak	2
Dubravko Lovrenović	9	Esad Kurtović	4	Nedim Rabić	2
Amir Duranović	8	Gjorgi Čakarjanevski	4	Radmila Radić	2
Behija Zlatar	8	Ibrahim Kemura	4	Safet Bandžović	2
Hannes Grandits	8	Jasna Turkalj	4	Salmedin Mesihović	2
Mustafa Imamović	8	Rafael Brčić	4	Sonja Dujmović	2
Zdenko Radelić	8	Adem Handžić	3	Elmedina Duranović	1
Vera Kržišnik-Bukić	8	Hamdija Čemerlić	3	Sedad Bešlija	1
Avdo Sućeska	7	Hatidže Oruç	3	Zijad Šehić	1
Enver Redžić	7	Iljas Hadžibegović	3	Enes S. Omerović	1

Tabela 2. Članovi redakcijskog odbora časopisa Prilozi

²⁶ U ovaj spisak nisu uvršteni članovi odbora iz drugih saveznih republika za vrijeme Jugoslavije.

Broj 16	Drago Borovčanin	Rafael Brčić	Ahmed Hadžirović	Ibrahim Karabegović	Desanka Kovačević-Kojić	Nusret Šehić	Milan Vasić					
Broj 17	Drago Borovčanin	Rafael Brčić	Ahmed Hadžirović	Ibrahim Karabegović	Desanka Kovačević-Kojić	Nusret Šehić	Milan Vasić					
Broj 18	Drago Borovčanin	Rafael Brčić	Ahmed Hadžirović	Ibrahim Karabegović	Desanka Kovačević-Kojić	Nusret Šehić	Milan Vasić					
Broj 19	Drago Borovčanin	Rafael Brčić	Ahmed Hadžirović	Ibrahim Karabegović	Desanka Kovačević-Kojić	Nusret Šehić	Milan Vasić					
Broj 20	Tomislav Išek	Ibrahim Karabegović	Avdo Sućeska	Nedim Šarić	Marko Šunjić							
Broj 21	Tomislav Išek	Ibrahim Karabegović	Avdo Sućeska	Nedim Šarac	Marko Šunjić							
Broj 22	Tomislav Išek	Ibrahim Karabegović	Avdo Sućeska	Nedim Šarac	Marko Šunjić							
Broj 23	Rasim Hurem	Vera Kac	Ilija Hadžibegović	Nusret Šehić	Marko Šunjić	Milan Vasić						
Broj 24	Rasim Hurem	Vera Kac	Nusret Šehić	Marko Šunjić	Milan Vasić	Ilija Hadžibegović						

Broj 25 i 26	Rasim Hurem	Vera Kac	Nusret Šehić	Marko Šunjić	Milan Vasić	Ilijaš Hadžibe- gović									
Broj 27	Boris Nilević	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Avdo Sućeska										
Broj 28	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Vera Katz	Ibrahim Kemura	Dubravko Lovreno- vić	Boris Nilević	Enes Pelidija	Avdo Sućeska							
Broj 29	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Vera Katz	Ibrahim Kemura	Vera Bukić-Kr- žišnik	Dubravko Lovreno- vić	Mirko Valentić	Avdo Sućeska					
Broj 30	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Vera Katz	Ibrahim Kemura	Dubravko Lovreno- vić	Enes Pelidija	Avdo Sućeska						
Broj 31	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Vera Katz	Ibrahim Kemura	Dubravko Lovreno- vić	Enes Pelidija							
Broj 32	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Vera Katz	Vera Križiš- nik-Bukić	Dubravko Lovreno- vić	Enes Pelidija	Mirko Valentić						
Broj 33	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Vera Katz	Vera Križiš- nik-Bukić	Dubravko Lovreno- vić	Enes Pelidija	Mirko Valentić						
Broj 34	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabego- vić	Vera Katz	Vera Križiš- nik-Bukić	Dubravko Lovreno- vić	Enes Pelidija	Mirko Valentić						

Broj 35	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabegović	Vera Katz	Vera Kržišnik-Bukić	Dubravko Lovrenović	Enes Pelidija	Mirko Valentić		
Broj 36	Robert J. Donia	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Ibrahim Karabegović	Vera Katz	Vera Kržišnik-Bukić	Dubravko Lovrenović	Enes Pelidija	Mirko Valentić		
Broj 37	Robert J. Donia	Amir Duranović	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Esad Kurtović	Zdenko Radelić	Behija Zlatar			
Broj 38	Robert J. Donia	Amir Duranović	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Dževad Juzbašić	Esad Kurtović	Zdenko Radelić	Behija Zlatar			
Broj 39	Robert J. Donia	Amir Duranović	Hannes Grandits	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Zoran Janjatović	Dževad Juzbašić	Esad Kurtović	Zdenko Radelić	Behija Zlatar	
Broj 40	Robert J. Donia	Amir Duranović	Hannes Grandits	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Zoran Janjatović	Dževad Juzbašić	Esad Kurtović	Zdenko Radelić	Behija Zlatar	
Broj 41	Gjorgi Čakarjanovski	Robert J. Donia	Amir Duranović	Hannes Grandits	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Zoran Janjatović	Dževad Juzbašić	Zdenko Radelić	Edin Radušić	Behija Zlatar
Broj 42	Gjorgi Čakarjanovski	Robert J. Donia	Amir Duranović	Hannes Grandits	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Zoran Janjatović	Dževad Juzbašić	Zdenko Radelić	Edin Radušić	Behija Zlatar
Broj 43	Gjorgi Čakarjanovski	Robert J. Donia	Amir Duranović	Hannes Grandits	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Zoran Janjatović	Dževad Juzbašić	Zdenko Radelić	Edin Radušić	Behija Zlatar
Broj 44	Gjorgi Čakarjanovski	Robert J. Donia	Amir Duranović	Hannes Grandits	Mustafa Imamović	Tomislav Išek	Zoran Janjatović	Dževad Juzbašić	Zdenko Radelić	Edin Radušić	Behija Zlatar

Broj 45	Safet Bاندžović	Sonja Dujmović	Fahd Kasumović	Muha-med Nametak	Hrvoje Klasić	Dragana Kujović	Vera Kržišnik Bukić	Hatidže Oruč	Marko Atilla Hoare	Enes Dedić		
Broj 46	Safet Bاندžović	Sonja Dujmović	Fahd Kasumović	Muha-med Nametak	Hrvoje Klasić	Dragana Kujović	Vera Kržišnik Bukić	Hatidže Oruč	Marko Atilla Hoare	Enes Dedić		
Broj 47	Zijad Šehić	Fahd Kasumović	Elmedina Duranović	Sedad Bešlija	Enes S. Omerović	Marko Atilla Hoare	Hatidže Oruč	Hrvoje Klasić	Dragana Kujović			
Broj 48	Dženan Dautović	Hannes Grandits	Attila Marko Hoare	Mitsutoshi Inaba	Adnan Jahić	Fahd Kasumović	Hrvoje Klasić	Dragana Kujović	Salmedin Mesihović	Nedim Rabić	Radmila Radić	Filip Šimetin Šegvić
Broj 49	Dženan Dautović	Hannes Grandits	Attila Marko Hoare	Mitsutoshi Inaba	Adnan Jahić	Fahd Kasumović	Hrvoje Klasić	Dragana Kujović	Salmedin Mesihović	Nedim Rabić	Radmila Radić	Filip Šimetin Šegvić

Tabela br. 3 Članovi redakcijskog odbora prema brojevima

Obim i učestalost izlaženja *Priloga*

Obim i učestalost izlaženja jednog časopisa je jedan od pokazatelja važnosti i uticaja te publikacije. Te činjenice pokazuju sposobnost jedne institucije da redovno ili periodično objavljuje i izdaje časopis, ali i interesovanje autora za slanje i publikovanje svojih radova u pojedinim časopisima. Što se tiče *Priloga* oni su prvobitno bili zamišljeni kao povremeni časopis, a da će kasnije postati periodična publikacija.²⁷ Pod ovim se podrazumijeva da će *Prilozi* izlaziti jednom godišnje. Iako je nagovješteno iz Instituta da će *Prilozi* ispočetka biti povremeni, oni su ipak kontinuirano izlazili do 19. broja, odnosno 1982. godine, kada je došlo do prve devijacije u publikovanju *Priloga*, jer je 20. broj izašao tek 1984. godine.²⁸

Od 50 brojeva *Priloga* tri, odnosno šest, su bili dupli brojevi. Prvi su bili brojevi 11-12, pa 14-15 i posljednji 25-26. Brojevi 11-12 su izašli 1975., odnosno 1976. godine, jer je tako naznačeno i u samim brojevima *Priloga*, dok su brojevi 14-15 i 25-26 izašli 1978, odnosno 1990. godine. Ovo je naravno uticalo i na obim ovih brojeva, te su brojevi 14-15 imali skoro duplo veći obim od standardnih brojeva, dok su ostala dva dupla broja imali znatno veće obime od ostalih brojeva. Jedna specifičnost prvog duploga broja, koji je izašao 1976. godine, je to da je on bio na ćirilici. Praksa izdavanja svakog narednog broja *Priloga* na ćirilici, odnosno na latinici, tek je započeta od 16. broja, odnosno 1979. godine, kada je izašao prvi u nizu brojeva na ćirilici. Ova praksa se održala sve do 27. broja,²⁹ odnosno 1991. godine kada je izašao posljednji broj na ćirilici. Ukupno je bilo sedam brojeva na ćirilici i 42 broja na latinici. Osim što je sedam brojeva *Priloga* bilo na ćirilici i pojedini radovi poslije 27. broja su također bili na ćirilici. Interesantna je činjenica da je 43.

---

²⁷ "Riječ redakcije", *Prilozi*, br. 1 (1965): 5.

²⁸ U 20. broju *Priloga* nije dato objašnjenje zbog čega nisu štampani *Prilozi* protekle godine.

²⁹ Zbog duplog broja priloga koji je izašao 1990. godine poremećen je redoslijed pa su *Prilozi* 25. i 26. bili na latinici.

broj *Priloga* bio objavljen isključivo na engleskom jeziku.³⁰ Osim toga, pojedini radovi u drugim brojevima *Priloga* su također bili objavljeni na engleskom. Ta praksa pisanja na engleskom jeziku je najčešće povezana sa stranim autorima koji su objavljivali u *Prilozima*.

Zbog agresije na Bosnu i Hercegovinu, kao i zbog popratnih poteškoća prouzrokovanih ratnim dejstvima, kao što je gubitak osoblja i problemi ekonomskog karaktera, *Prilozi* nisu bili publikovani u periodu od 1991. do 1999. godine, odnosno, 27. broj *Priloga* je izdat 1991, dok je 28. broj izdat 1999. godine.

Što se tiče obima radova, on je relativno malo varirao. Najčešće su *Prilozi* bili između 300 i 500 stranica, dok je prosjek za sve brojeve bio 385 stranica. Samo su u dva navrata *Prilozi* imali preko 500 i u tri navrata su imali ispod 300 stranica.³¹ Prvi put se to desilo u broju 4, a drugi put u duplome broju 14-15. U slučaju duploga broja sasvim je jasno zbog čega je došlo do povećanja obima, dok s druge strane razlog zbog kojeg je znatno veći časopis *Priloga* broj 4 je taj što u samoj suštini, to nije samo časopis već ujedno i zbornik radova. Ovaj zbornik je posvećen naučnom skupu “Istorijske pretpostavke Republike Bosne i Hercegovine”, koji je održan u Sarajevu od 18. do 20. novembra 1968. godine povodom 25. godina ZAVNOBIH-a. Osim toga, i najkraći broj *Priloga*, koji je imao 144 strane, posvećen je naučnoj konferenciji *The Great War: Regional Approaches and Global Contexts*. Ovaj 43. broj *Priloga* je izašao 2014. godine, stotinu godina nakon početka Prvog svjetskog rata.

Ukupan broj stranica svih *Priloga* je 17.694. Ako gledamo na osnovu perioda od deset brojeva,³² onda najviše stranica imaju prvih deset brojeva i to 4530, zatim slijedi niz brojeva počevši od broja 11 pa do 20 sa 4023 stranice. Treći period po obimu je imao 3720 stranica i činili su ga

³⁰ Ovaj broj je bio posvećen 100. godišnjici početka Prvog svjetskog rata.

³¹ *Prilozi* br. 4 su imali 766 stranica, dok su *Prilozi* broj 14-15 imali 639 stranica. S druge strane, *Prilozi* broj 27 su imali 249 stranica, broj 43 je imao 144 stranice i broj 44 je imao 248 stranica.

³² Zbog prekida izlaska *Priloga* za vrijeme rata, lakša je klasifikacija časopisa po brojevima, a ne po godinama izlaska.

brojevi od 31 do 40, iza njega idu brojevi 21 do 30 koji su ukupno imali 3500 stranica. Najmanje stranica imaju brojevi od 41 do 49 i to 2961 stranicu, a razlog tome je što u ovaj niz nije uvršten sadašnji 50. broj *Priologa*. Također, postoje razlozi zbog kojeg postoje ove relativno velike razlike u obimima na osnovu perioda. Prvo treba posmatrati razvoj same historijske nauke i načina pisanja radova. Tako noviji brojevi *Priloga* imaju više radova, ali su oni manjeg obima nego radovi u prvim brojevima. Također, treba uzeti u razmatranje i to da je u prvih deset brojeva bio najobimniji *Prilog*, dok je za period brojeva od 21. do 30, jedna od važnijih okolnosti rat i ekonomska situacija u Bosni i Hercegovini prije i poslije rata. Za razliku od toga, posljednjih 20 brojeva imaju više radova, ali su ti radovi manjeg obima. Isto tako, razvojem tehnologije i načina komunikacije olakšano je publikovanje radova domaćih autora, dok su kontribucije stranih autora *Prilozima* relativno zanemarljive. Još jedan faktor smanjenja obima *Priologa* je formiranje dodatnih časopisa u Bosni i Hercegovini koji imaju humanistički karakter. Sam Institut je osnovao novi časopis *Historijska traganja* koji je pokrenut 2008. godine, koji je skoro isključivo na engleskom jeziku.

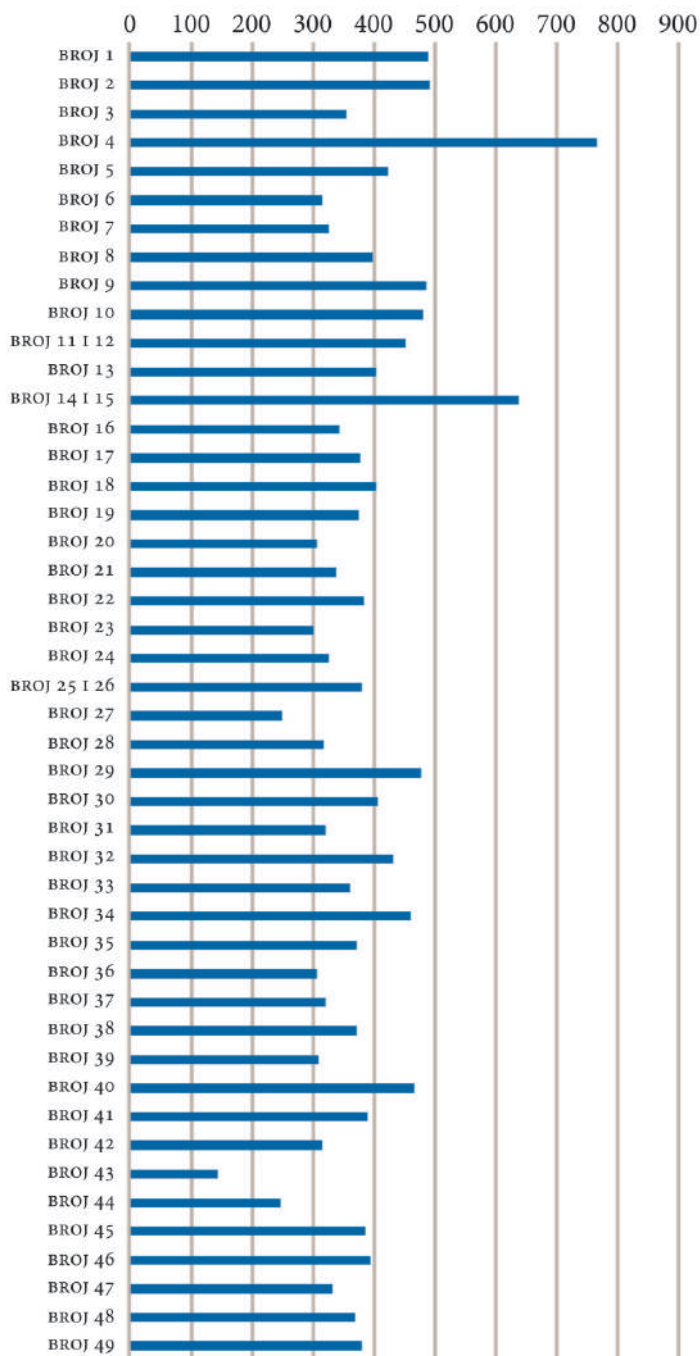

Tabela 4. Obim časopisa *Prilozi* prema brojevima

Broj, vrsta i obim radova u *Prilozima*

Što se tiče radova, u *Prilozima* je objavljeno ukupno 1430 radova različitih vrsta. Radove je moguće svrstati u 12 kategorija, i to: članci i studije, prilozi, prikazi, osvrti, iz instituta, diskusije, bibliografije, izlaganja sa naučnih skupova, *In memoriam*, historijska građa, polemike i ostalo.³³ Naravno nije ovakva podjela bila tokom čitavog postojanja *Priloga* i često je dolazilo do promjena. Tako je naprimjer od 16. broja kategorija prikaza i osvrta bila spojena, da bi u 34. broju bila opet razdvojena, a prije toga je u 30. broju nastala i pripojena i kategorija promocija. Ista je situacija i sa člancima i studijama. Nakon 13. broja se ova kategorija zove članci i rasprave, da bi nakon 23. broja bila pripojena kategoriji priloga, te se tada ova kategorija naziva članci i prilozi. U 32. broju je ova kategorija preimenovana u naučne rasprave, a u 35. broju je opet došlo do promjene, kada je ova kategorije preimenovana u članke i rasprave. Posljednja promjena je bila u 40. broju kada su odvojeni prilozi, koji su opet postali zasebna kategorija. Zbog čestih promjena, ovih 12 kategorija su imenovane u ovome radu onako kako su se prvobitno pojavile u *Prilozima*. Interesantna je činjenica da je na početku svoga postojanja, kao i u prvih 25 brojeva, postojala određena raznovrsnost kategorija i različiti radovi su bili objavljeni, dok u posljednjih petnaestak brojeva dominiraju članci i prikazi. Čak su pojedini brojevi bili sačinjeni samo od ove dvije kategorije.

Najzastupljeniji tip radova su prikazi. Njih ukupno ima 656, odnosno, oko 44,5% svih radova koji su objavljeni spadaju u ovu kategoriju. Naredni tip radova su članci i rasprave i njih ima 387, odnosno 27% radova koji su objavljeni. Poslije toga slijede prilozi kojih ima 104, odnosno 7%, a dalje redoslijedom idu izlaganja sa naučnih skupova 79 radova,

---

³³ Dok druge kategorije imaju isti naziv kao u časopisu, kategorija ostalo je dobila svoj naziv za potrebe pisanja ovog rada. U ovu kategoriju su svrstani radovi koji nisu pripojeni niti jednoj kategoriji u *Prilozima*. Također, u ovoj kategoriji su i radovi čija se kategorija pojavila samo jednom u časopisu, primjer toga su razgovori koji su objavljeni u 38. broju *Priloga*.

diskusije kojih ima 43, zatim radovi iz instituta 36, onda kategorija ostalih radova sa 34, dok osvrta ima 29. Tri posljednje kategorije su *In memoriam* kojih je napisano 17, bibliografija kojih ima 13 i polemika kojih ima 7. Samo *Prilozi* broj 29 nemaju niti jedan članak ni prikaz. Razlog tome je to što je ovaj broj *Priloga* posvećen “četrdesetoj godišnjici postojanja i rada Instituta za istoriju” i zato što osim tih radova sadrži i referate sa naučnog skupa “Historiografija o Bosni i Hercegovini 1980.-1998.”.

	Broj radova	Broj članaka i studija	Broj priloga	Broj prikaza	Broj osvrta	Iz Instituta	Broj diskusija	Broj bibliografija	Broj izlaganja sa naučnih skupova	Ostalo	In Memoriam	Broj historijske građe	Broj polemika
Broj 1	21	9	1	8		3							
Broj 2	27	9	4	12	2								
Broj 3	28	8	4	11	2	3							
Broj 4	57	3	7	8	4	2		33					
Broj 5	37	13	2	9	10	2			1				
Broj 6	21	5	4	7	3	2							
Broj 7	21	6	4	6	3	2							
Broj 8	20	7	5	6		2							
Broj 9	29	10	6	8	2	2			1				
Broj 10	29	11	4	10	1	3							
Broj 11 i 12	46	11	3	9		1	22						
Broj 13	24	12	5	5		1	1						
Broj 14 i 15	31	8	7	11		1	1	1	1	1			
Broj 16	28	8	6	11		1	1	1					
Broj 17	33	8	5	17		1	2						
Broj 18	32	6	9	14		2			1				
Broj 19	23	6	7	9		1							
Broj 20	18	4	7	5		1		1					
Broj 21	22	8	4	7		2			1				
Broj 22	29	5	4	7		1	9	1	1	1			
Broj 23	25	13		6		2		3		1			

Broj 24	24	14		7		1		1		1			
Broj 25 i 26	27	13		14									
Broj 27	35	13		17				4	1				
Broj 28	31	14		8				3	1	5			
Broj 29	36						7		21	7	1		
Broj 30	47	10		35				2					
Broj 31	36	11		20					3	2			
Broj 32	37	4		22				2	6	1	2		
Broj 33	36	5		26				4			1		
Broj 34	52	5		32	1			1	6	1	3	3	
Broj 35	39	6		27	1			2			1	2	
Broj 36	35	6		26				2			1		
Broj 37	48	6		34				3		2	1	2	
Broj 38	44	9		31				2	1		1		
Broj 39	42	6		30				1	1	3	1		
Broj 40	46	9	5	27				2		1	2		
Broj 41	42	9	1	28					1	2	1		
Broj 42	34	7		25				2					
Broj 43	9	9											
Broj 44	21	7		12								2	
Broj 45	23	13		10									
Broj 46	26	12		11						2	1		
Broj 47	21	14		7									
Broj 48	22	7		14						1			
Broj 49	16	8		7						1			

Tabela br. 5 Broj i vrsta članaka časopisa *Prilozi* prema brojevima

Za razliku od obima *Priloga*, broj radova je češće oscilirao. Istina, najčešće su *Prilozi* sadržavali oko 30 radova, ali u 12 slučajeva broj radova je bio ili ispod 20 ili iznad 40. Od toga tri *Priloga* su imali manje od 20 radova, a devet više od 40. Isto kao i sa obimom *Priloga*, tako je najviše radova imao 4. broj s ukupno 57, dok je 43. broj imao devet radova, manje od bilo kojeg drugog broja *Priloga*. Osim toga, moguće je pratiti određeni rast, stagnaciju ili opadanje broja radova objavljenih u *Prilozima*.

Što se tiče obima radova, on je također varirao iz broja u broj. Prosječan obim radova je bio 13 stranica, ali za taj broj treba uzeti u obzir da radovi koji spadaju u kategoriju članaka su mnogo veći od kategorije prikazi. To ujedno i utiče na prosječan obim radova, jer noviji brojevi *Priloga* sadrže mnogo više prikaza, nego raniji brojevi. Kada se izuzmu prikazi u sagledavanju prosječnoga obima radova, onda su prosjek 22 stranice.

Naravno tu ima određenih izuzetaka, ali su generalno radovi u prosjeku manjeg obima u novijim brojevima. Tako, kada se gleda prosjek obima rada u posljednjih 15 mjesta nalazi se 13 brojeva koji su izašli poslije 1999. godine, dok u prvih 15 mjesta se nalazi samo pet radova objavljenih u tom istom periodu. U posljednjih 15 brojeva su izuzeci broj 27 i dupli broj 11-12. Dok je, s druge strane, 49. broj na trećem mjestu i prosječan obim objavljenih radova je 20 stranica. Što se tiče izuzimanja prikaza prilikom računanja prosječnog obima rada, to ne stvara znatnu razliku u gornjih 15 radova, te broj radova ostaje pet. S druge strane, dolazi do znatnih promjena pri dnu, gdje umjesto 13 radova objavljenih nakon 1999. godine sada ima osam.

Jedna sličnost oba načina računanja jeste to da prvi broj *Priloga* ima najveći prosjek u oba slučaja. Štaviše, prosječni obim radova objavljenih u prvom broju *Priloga* je skoro duplo veći od generalnog prosjeka obima radova. Tako je prosječan obim rada u ovom broju 25 stranica, odnosno, 42 stranice, u poređenju sa 13 stranica, odnosno, 22 stranice. Interesantno je da je drugi broj *Priloga* na četvrom mjestu i kada se uzmu u obzir prikazi, ali i kada se oni izostave. Pa je tako s prikazima prosječan obim radova 17,6 stranica, dok je bez prikaza 31,8.

Autori radova za *Priloge*

U svome višegodišnjem postojanju časopis *Prilozi* je imao mnogo-brojne saradnike koji su objavljivali svoje radove. Ukupan broj ovih saradnika iznosi 378. Prilikom detaljnije analize *Priloga*, moguće je primijetiti da je primjenjiv i prihvatljiv Lotkin zakon, koji objašnjava

korelaciju između broja autora i broja članaka.³⁴ U slučaju *Priloga* to znači da je 206 autora napisalo po 1 rad,³⁵ 57 autora je napisalo po 2 rada, 14 je napisalo 3 rada, 23 autora po četiri rada, 13 autora po pet radova, 7 autora je po 6 radova, 7 autora po 7 radova, 5 autora po 8 radova, 10 autora po 9 radova, 8 autora po 10 radova, po 1 autor je napisao 12, odnosno, 13 radova, dok je 5 autora napisalo 14 i 5 autora 16 radova. Osim toga, 2 autora su napisala po 17, 20, 23 i 24 rada, dok je po 1 autor napisao 21, 22, 23, 26, 29, 30, 37, 39 i 47 radova. Interesantna je činjenica da ukupno 19 radova nemaju potpisanog autora.³⁶

Jedan aspekt *Priloga*, koji je u određenoj mjeri zanemaren, je učešće stranih autora sa njihovim radovima. Tako ukupno ima samo 35 autora koji nisu iz Bosne i Hercegovine ili samo 9% autora van Bosne i Hercegovine. U ovu statistiku nisu uvršteni autori iz drugih jugoslovenskih republika, koji su objavljivali svoje radove u *Prilozima* do 1992. godine, dok je Jugoslavija još postojala i dok je Bosna i Hercegovina bila sastavni dio te države.

Kao što je već spomenuto, deset radova su napisali dva ili više autora. Najčešće je slučaj da su dva autora zajedno napisala jedan rad, pa su tako od deset radova, osam napisala dva autora, a po jedan rad tri, odnosno, četiri autora. To znači da su višeautorski radovi rijetki i da autori prilikom objavljivanja radova u *Prilozima* preferiraju da objavljuju radove nastale radom samo jednog istraživača.

Što se tiče spolne strukture, konkretno odnos između učestalosti objavljivanja muških, odnosno ženskih autora, veću prednost imaju muški autori. Od ukupno 378 autora, 90 su žene, to jeste 23,8%, odnosno

---

³⁴ Alfred James Lotka je formulisao zakon prema kojem je moguće objasniti distribuciju radova unutar jednog naučnog časopisa. On je zapazio da najveći broj autora napiše manje radova, najčešće po jedan rad, dok manji broj autora napiše mnogo više radova. Alfred J. Lotka, "The frequency distribution of scientific productivity", *Journal of the Washington Academy of Sciences* 16, br. 12, (1926): 317-324.

³⁵ Deset radova je nastalo kolaboracijom jednog ili više autora, ali ne postoji tim autora koji su objavili više od jednog rada, pa zbog toga su i oni svrstani u ovu kategoriju..

³⁶ Ovih 19 radova u najvećoj mjeri se odnosi na radove čiji su autori uposlenici Instituta, ali nije moguće tačno odrediti ko je autor tih radova.

288 su muškarci, to jeste 76%. Isto tako, odnos objavljenih autora ide u korist muških autora koji su ukupno objavili 1091 rad, dok su ženski autori objavili 339 radova. Kada se uzme prosječan broj radova, onda je situacija približno ista i u tom slučaju muški autori su u prosjeku objavili po 3,78 radova, dok su ženski autori objavili po 3,76 rada.

Tomislav Išek	47	Salih Jalimam	14	Milorad Ekmečić	8	Mesud Šadinlija	5
Vera Katz (Kac)	39	Sanja Gladanac-Petrović (Gladanac)	14	Vesna Mušeta-Aščerić (Mušeta)	8	Miodrag Čanković	5
Husnija Kamberović	37	Budimir Miličić	13	Adnan Jahić	7	Mladen Ančić	5
Ibrahim Karabegović	30	Ahmed Hadžirović	12	Aida Ličina Ramić (Ličina)	7	Veselin Mitrašević	5
Drago Borovčanin	29	Elmedina Duranović (Kapidžija)	10	Amila Kasumović (Pustahija)	7	Admir Mulao-smanović	4
Sonja Dujmović (Mišković)	26	Enes Pelidija	10	Ante Škegro	7	Atif Purivatra	4
Iljas Hadžibegović	24	Ibrahim Kemura	10	Boro Bronza	7	Dana Begić	4
Safet Bandžović	24	Ibrahim Tepić	10	Sabina Veladžić	7	Dušan Lukač	4
Nusret Šehić	23	Muhidin Pelesić	10	Vojka Besarović	7	Emir O. Filipović	4
Dževad Juzbašić	22	Robert J. Donia	10	Avdo Sućeska	6	Enes Peledija	4
Hana Younis	21	Veselin Đuretić	10	Dubravko Lovrenović	6	Ernest Lay	4
Edin Omerčić	20	Željka Vrdoljak	10	Dušan Berić	6	Fahrija Potogija	4
Esad Kurtović	20	Dubravka Škarica	9	Enes Dedić	6	Galib Šljivo	4
Nema autora	19	Dženan Dautović	9	Nedim Šarac	6	Katica Tadić	4
Senija Milišić (Penava)	19	Enes S. Omerović	9	Pejo Čošković	6	Ladislav Hladký	4
Enver Redžić	17	Mina Kujović	9	Zijad Šehić	6	Luka Đaković	4

Seka Brkljača	17	Muhamed Nametak	9	Adem Handžić	5	Mile Konjević	4
Amir Duranović	16	Nedim Rabić	9	Adis Zilić	5	Mitsutoshi Inaba	4
Branislav Đurđev	16	Nikola Babić	9	Amir Kliko	5	Muhamed Filipović	4
Rasim Hurem	16	Pavo Živković	9	Bogumil Hrabak	5	Muhamed Hadžijahić	4
Uroš Nedimović	16	Ramiza Smajić	9	Đuro Tošić	5	Muharem Kreso	4
Zdravko Antić	16	Tihomir Klarić	9	Edin Radušić	5	Mustafa Imamović	4
Boris Nilević	14	Behija Zlatar	8	Edin Veladžić	5	Risto Besarović	4
Dženita Sarač-Rujanac (Sarač)	14	Denis Bećirović	8	Hatidža Čar-Drnda	5	Sedad Bešlija	4
Rafael Brčić	14	Enver Imamović	8	Merisa Karović-Babić (Karović)	5	Tomislav Kraljačić	4
Željko Karaula	4	Aldina Krečo	2	Lidija Fekeža	2	Slobodan Nagradić	2
Zilha Mastalić-Košuta (Mastalić)	4	Amra Šaćić	2	Ljubomir Lukić	2	Subhija Pribulja	2
Adnan Velagić	3	Aznija Piralović	2	Milica Bodrožić	2	Tomasz Jacek Lis	2
Amer Maslo	3	Bojan Stojnić	2	Miloš Hamović	2	Tomo Vukšić	2
Božo Madžar	3	Branko Letić	2	Mirjana Gross	2	Tonči Grbelja	2
Faruk Taslidža	3	Damir Agičić	2	Mišo Kulić	2	Tunde Polomik	2
Hadžija Hadžiabdić	3	Dejan Zadro	2	Mladen Vukomanović	2	Uglješa Danilović	2
Jasmin Medić	3	Denis Veladžić	2	Moni Finci	2	Vesna Ivanović	2
Marko Šunjić	3	Desanka Kovačević-Kojić	2	Moni Levi	2	Vlado Oštrić	2
Melisa Forić	3	Đuro Basler	2	Mustafa Hasani	2	Vojka Besarović - Džinić	2
Milan Gaković	3	Edin Hajdarpašić	2	Mustafa Memić	2		

Mirza Džananović	3	Edin Veletovac	2	Nedim Filipović	2		
Nedžad Novalić	3	Enis Omerović	2	Nevenka Bajić	2		
Salmedin Mesihović	3	Esad Zgodić	2	Omer Merzić	2		
Sima Čirković	3	Fikreta Jelić-Butić	2	Pal Kolsto	2		
Vera Kržišnik-Bukić	3	Franjo Šanjek	2	Pavao Anđelić	2		
Adin Ljuca	2	Fuad Slipičević	2	Pero Morača	2		
Ahmed Aličić	2	Goran Popović	2	Rade Petrović	2		
Ahmed S. Aličić	2	Haris Zaimović	2	Šefik Bešlagić	2		
Aida Škoro-Babić (Škoro)	2	Igor Mišković	2	Semir Hambo	2		
Ajdin Muhedinović	2	Iva Lučić	2	Siniša Lajnert	2		

Tabela 6. Autori dvaju ili više radova u časopisu *Prilozi*

Zaključak

Časopis *Prilozi* Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu obilježava jubilej svojim pedesetim brojem u pedeset i šest godina postojanja časopisa. *Prilozi* nije tokom svoga postojanja redovno izlazio, što je rezultat agresije na Bosnu i Hercegovinu. Časopis izdaje Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu, a svi urednici bili su uposlenici izdavača. U početku, osim urednika, članovi uredništva bili su također uposlenici izdavača. To se kasnije promijenilo uključivanjem međunarodnih članova u uredništvo, kao i uključivanjem domaćih naučnika iz drugih institucija.

Prosječna dužina časopisa nije se toliko promijenila, a većina brojeva je bila između 300 i 500 stranica sa prosječnom dužinom od 385 stranica. Uzimajući to u obzir ukupan broj stranica je 17.694. Osim što je časopis izlazio latinicom, neki brojevi *Priloga* objavljeni su ćirilčnim pismom. Ova praksa je prestala nakon što je časopis ponovo uspostavljen

nakon rata 1999. godine. Broj članaka koji su objavljeni u časopisu je tačno 1430. Članci su razvrstani i organizirani u različite grupe, ovisno o vrsti članaka.

Što se tiče strukture autora, većina su domaći i muškarci. Ukupno je 378 pojedinačan autor dao svoj doprinos časopisu. Većina ovih autora napisala je jedan članak, dok je većinu članaka objavilo manji broj saradnika. Također, zanimljivo je da postoji vrlo malo članaka koji su nastali kolaboracijom više autora. Sve u svemu, časopis *Prilozi* jedan je od najvažnijih naučnih časopisa u Bosni i Hercegovini, koji je svojim većim dijelom na polju historije doprinosa polu stoljeća.

IZVORI I LITERATURA

LITERATURA

Knjige:

- Hess, David J. *Science studies: An advanced introduction*. New York: NYU press, 1997.
- Kamberović, Husnija i Muhidin Pelesić i Vera Katz i Seka Brkljača i Sonja Dujmović i Ašida Šahbegović i Igor Mišković i Gina Zorabdić. *Pola stoljeća Instituta za istoriju*. Sarajevo: Institut za istoriju, 2009.
- Luey, Beth. *Handbook for academic authors*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- Miličić, Budimir. *Bibliografija izdanja Instituta za istoriju u Sarajevu i radova saradnika Instituta za period 1959-1999. godine*. Sarajevo: Institut za istoriju, 2000.
- Suber, Peter. *Open access*. Cambridge, London: MA, MIT Press, 2012.

Članci:

- “Bibliografija radova Nedima Šarca”. *Prilozi*, br. 22 (1986): 365-377. (ćir.)
- “Bibliografija radova Nusreta Šehića”. *Prilozi*, br. 23 (1987): 273-279.
- “Riječ redakcije”, *Prilozi* br. 1 (1965): 5-6.
- Briški, Marijana. “Altmetrija–novi pokazatelj utjecaja znanstvene djelatnosti”. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 57, br. 4 (2014): 189-198.
- Dautbegović, Almaz. “Stogodišnjica izdavačke djelatnosti Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine”. *Informatica museologica* 20, br. 1-2 (1989): 90-91.
- De Rond, Mark, i Alan N. Miller. “Publish or perish: bane or boon of academic life?”. *Journal of management inquiry* 14, br. 4 (2005): 321-329.
- Jelaska Marijan, Dravka. “Pedeset godina Časopisa za suvremenu povijest: bibliometrijska analiza (1969. – 2018.)”. *Časopis za suvremenu povijest* 51, br. 1 (2019): 59-94.
- Klarić, Tihomir. “Bibliografija ‘Priloga’ Instituta za istoriju u Sarajevu (1965-1982, I-XVIII, 1-19)”. *Prilozi*, br. 20 (1984): 243-308. (ćir.)
- Lotka, Alfred J. “The frequency distribution of scientific productivity”. *Journal of the Washington Academy of Sciences* 16, br. 12 (1926): 317-323.
- Maurer, Hermann A., i Frank Kappe i Bilal Zaka. “Plagiarism-A survey”. *Journal of Universal Computer Science* 12 br. 8 (2006): 1050-1084.
- Merigó, José M., i Jian-Bo Yang. “A bibliometric analysis of operations research and management science”. *Omega* 73 (2017): 37-48.
- Miličić, Budimir. “Bibliografija izdanja Instituta za istoriju u Sarajevu i radova saradnika Instituta za period 1959-1978”. *Prilozi*, br. 14-15, (1978): 471-575.
- Mitrović, Goranka i Kristina Romić. “Bibliometrijska analiza časopisa ‘Sigurnost’ od 2005. do 2015. godine”. *Sigurnost: časopis za sigurnost u radnoj i životnoj okolini* 60, br. 1 (2018): 25-35.

- Vlad, Ciprian, i Andreea Elena Matic i Violeta Sava. “Limitations of Anti-Plagiarism Software”. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov. Series VII: Social Sciences and Law* 12, br. 2 (2019): 55-62.
- Wang, Yuzhuo i Chengzhi Zhang. “Examining similarities and differences of citation patterns between monographs and papers: a case in biology and computer science”. *Information Discovery and Delivery* 47 (2019): 229-241.
- Zabjan Bogut, Andrea, i Tamara Krajna. “Trideset godina časopisa Polimeri: bibliometrijske značajke kategoriziranih radova”. *Polimeri: časopis za plastiku i gumu* 32, br. 2 (2011): 69-75.

E-knjige i članci:

- Ioannidis, John P. A, i Kevin W. Boyack i Richard Klavans. “Estimates of the continuously publishing core in the scientific workforce”. *PloS one* 9.7 (2014): e101698. (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4090124/>)
- Laakso, Mikael i Patrik Welling i Helena Bukvova i Linus Nyman i Bo-Christer Björk i Turid Hedlund. “The development of open access journal publishing from 1993 to 2009”. *PloS one* 6.6 (2011): e20961. (pristup ostvaren 11. novembra 2021, The Development of Open Access Journal Publishing from 1993 to 2009 (plos.org))
- Leydesdorff, Loet i Staša Milojević. “Scientometrics.” *arXiv pre arXiv: 1208.4566* (2012). (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1208/1208.4566.pdf>)
- Piwowar, Heather, i Jason Priem i Vincent Larivière i Juan Pablo Alperin i Lisa Matthias i Bree Norlander i Ashley Farley i Jevin West i Stefanie Haustein. “The state of OA: a large-scale analysis of the prevalence and impact of Open Access articles”. *PeerJ* 6 (2018): e4375. (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://peerj.com/articles/4375/>)

- Singleton, Alan. “The first scientific journal”. *Learned Publishing* 27 (2014): 2-4. (pristup ostvaren 16. augusta 2021, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1087/20140101>)
- Ware, Mark, i Michael Mabe. *The STM report: An overview of scientific and scholarly journal publishing*. Hague: International Association of Scientific, Technical and Medical Publishers 2015. (pristup ostvaren 16. augusta 2021, <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1008&context=scholcom>)

Sadržaji sa www. (World Wide Web):

- “Bibliometrics”, OECD Frascati Manual i Oxford Dictionaries (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=198>)
- “Bibliometrics”, Merriam-Webster (pristup ostvaren 11. novembra 2021, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/bibliometrics>)
- “Pravilnik o načinu korištenja softvera za detekciju plagijarizma Univerziteta u Sarajevu”, Univerzitet u Sarajevu (pristup ostvaren 11. novembra 2021, [https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/202003/Pravilnik%20o%20na%C4%8Dinu%20kori%C5%A1tenja%20softvera%20za%20detekciju%20plagijarizma%20Univerziteta%20u%20Sarajevu%20\(pre%C4%8Di%-C5%A1%C4%87eni%20tekst\).pdf](https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/202003/Pravilnik%20o%20na%C4%8Dinu%20kori%C5%A1tenja%20softvera%20za%20detekciju%20plagijarizma%20Univerziteta%20u%20Sarajevu%20(pre%C4%8Di%-C5%A1%C4%87eni%20tekst).pdf))

Summary

The Fiftieth Issue of the Journal *Prilozi* of the Institute of History: Bibliometric Analysis

The journal *Prilozi* of the Institute of History of the University of Sarajevo celebrates the jubilee with its fiftieth issue in the fifty-six years of the journal's existence. The journal wasn't published regularly in its existence which can be contributed to the wars of the 1990s which affected Bosnia and Herzegovina. The journal is published by the Institute of History of the University of Sarajevo and all of the editors were employees of the publisher. In the beginning, besides the editors, the members of the editorial board were also employees of the publisher. This changed later on with the inclusion of international members in the editorial board, as well as the inclusion of domestic scholars from other institutions.

The average length of the journals did not change that much, and most issues were between 300 and 500 pages with the average length of 385 pages. Taking this into account the overall number of pages is 17694. Besides the journal being published in the Latin alphabet some of the issues of *Prilozi* were published in the Cyrillic alphabet. This practice stopped after the journal was re-established after the war of the 1990s. The number of articles that were published in the journal is exactly 1430. These articles are classified and organized into different groups based on the type of articles.

As far as the structure of authors is concerned the majority of authors are domestic and are male. In total, 381 individual authors contributed to the journal. The majority of these authors wrote one article, while the majority of the articles were published by select few contributors. Also, it is interesting that there are few articles that were written by multiple authors in collaboration. All in all, the journal *Prilozi* is one of the paramount scientific journals in Bosnia and Herzegovina which contributed to the field of history for a better part of half a century. The journal *Contributions* of

the Institute of History of the University of Sarajevo celebrates the jubilee with its fiftieth issue in the fifty-six years of the journal's existence. The journal wasn't published regularly in its existence which can be contributed to the wars of the 1990s which affected Bosnia and Herzegovina. The journal is published by the Institute of History of the University of Sarajevo and all of the editors were employees of the publisher. In the beginning besides the editors the members of the editorial board were also employees of the publisher. This changed later on with the inclusion of international members in the editorial board, as well as the inclusion of domestic scholars from other institutions.

The average length of the journals did not change that much, and most issues were between 300 and 500 pages with the average length of 385 pages. Taking this into account the overall number of pages is 17694. Besides the journal being published in the Latin alphabet some of the issues of *Contributions* were published in the Cyrillic alphabet. This practice stopped after the journal was re-established after the war of the 1990s. The number of articles that were published in the journal is exactly 1430. These articles are classified and organized in different groups based on the type of articles.

As far as the structure of authors is concerned the majority of authors are domestic and are male. In total there were 381 individual authors who contributed to the journal. The majority of these authors wrote one article, while the majority of the articles were published by select few contributors. Also, it is interesting that there are very little articles which were made by multiple authors in collaboration. All in all, the journal *Contributions* is one of the paramount scientific journals in Bosnia and Herzegovina which contributed to the field of history for a better part of half a century.